

Vážení kolegové ve školách, neziskových organizacích, úřadech a dalších institucích, milí příznivci ekologické výchovy, zasíláme Vám prázdninové dvojčíslo balíčku informací na podporu environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty ve Vaší organizaci.

Rozesílka má díky projektu „Cestou informací, vzdělávání a osvěty k lidem i k přírodě – regionální informační, vzdělávací a poradenské centrum Lísky pro EVVO ve Zlínském kraji“ novou grafiku a my věříme, že Vám udělá radost. Po 8 letech si to již zaslouží ☐. Ano, je to tak, rozesílku pro Vás připravujeme od března 2005! **Balíček obsahuje aktuální grantové výzvy a pozvánky, vyhlášené soutěže, zajímavé články a odkazy na webové portály, tipy na pobyty a výlety, pomůcky a časopisy i příklady dobré praxe.**

- Na podzimní měsíce připravujeme v Lísce jubilejní **X. ročník Krajského veletrhu programů a aktivit na podporu ekologické výchovy** (ZOO Zlín Lešná, pátek 27. září) a osvětovou kampaň **STROMY a MY**, kterou koordinuje **Park ROCHUS, o.p.s.**, Uherské Hradiště. V září zahajujeme **akreditované vzdělávací programy pro pedagogy**, nabídku najdete na www.liska-evvo.cz a nově též na webu www.sofia.cz.

- **Všechny osvětové kampaně Lísky mají své profily na Facebooku.**

Přidejte se k našim tématům na stránkách:

Líska, o.s./Přírodní zahrada – příroda pod našimi okny/

Ptáci – žijí tady s námi/Poctivě vyrobené, spravedlivě zaplacené/Stromy a my

- V další rozesílce obnovíme zasílání **metodických listů**. Soubor všech zpracovaných metodických listů je ke stažení na <http://www.liska-evvo.cz/skolam/30-metodicke-listy>.

Všechny rozesílky, včetně příloh, pro Vás archivujeme na <http://www.liska-evvo.cz/skolam>, kde najdete i **Krajský kalendář akcí EVVO**. Pozvánky na své akce, výstavy, semináře apod., stejně jako zprávy a fotografie z uskutečněných projektů a akcí můžete průběžně zasílat na adresu infoevvo@seznam.cz, my Vám za ně děkujeme a aktuálně je zařazujeme do Krajského kalendáře i rozesílky.

SBÍRKA PRO KOSENKY

Příspěvky na obnovu KOSENKY můžete i nadále zasílat na bankovní účet:
248 942 667 / 0300.

Jako variabilní symbol uvádějte IČ své organizace a do zprávy pro příjemce pak název organizace nebo své jméno. Zájemcům vystavíme certifikát pro odpočet z daní. Sbíрку koordinuje sdružení Líska, www.liska-evvo.cz

Aktuality, které stojí za to číst

❖ Tapíří slečna Nadira dorazila do ZOO Zlín

První obyvatel dokončované expozice Hala-Bala už dorazil. **Stala se jím ani ne dvouletá samička tapíra čabrakového, která k nám přicestovala až ze skotského Edinburghu.** Právě zde se 3.10.2011 narodila. Vlastní transport nebyl pochopitelně úplně jednoduchý, ale Nadira to zvládla velice dobře.

Do ZOO Zlín dorazila v ranních hodinách v pátek 2.8.2013 a její vykládku z bedny do nové ubikace jsme naplánovali na ranní hodiny, kdy byla ještě zahrada uzavřena návštěvníkům. Bylo totiž nutné rozměrnou bednu dopravit přes půl zahrady do zázemí Hala-Bala, kde už na Nadiru čekala zařízená vnitřní ubikace, včetně jejího obvyklého krmení (speciální granule, zelenina, seno, větve stromů). Vlastní vykládka proběhla hladce, Nadira z bedny do ubikace vyšla sama po několika málo minutách.

V chovu v lidské péči stále dost vzácný tapír čabrákový a siamangové již brzy obsadí společnou expozici Hala-Bala, která se dokončuje v místech původního giboního rybníku. **Slavnostní otevření této expozice se plánuje na neděli 18.8.2013**, kdy již bude možné oficiálně zhlédnout poslední přírůstek do rodiny zlínské zoologické zahrady.

Na tento slavnostní den je připraven pro návštěvníky ZOO program, na němž se podílí též Líska, o.s., CEV Žabka při SVČ Klubko Staré Město a Přírodovědné centrum Trnka při DDM Uherské Hradiště.

<http://www.zoozlin.eu/tapiri-slecna-nadira-dorazila-do-zoo-zlin>

❖ Podpořte finálové stromy a přispějte na jejich péči

Finále celostátní ankety Strom roku 2013 přechází do své druhé poloviny. Ve vedení je nyní Skalecký buk z Mníšku pod Brdy. I vy můžete svým hlasem ovlivnit pořadí stromů a zároveň přispět na jejich odborné ošetření nebo výsadby stromů v jejich okolí. V srpnu si můžete fotografie stromů z ankety prohlédnout na Floře Olomouc, v jihlavské ZOO, říčanském muzeu nebo budově městského úřadu Prahy 10. Podrobnosti na www.stromroku.cz

O peníze na výsadbu stromů žádejte do 21. srpna

Zlepšete vaše životní prostředí. Vysadte na podzim společně stromy, které vám později poskytnou čistější vzduch, příjemný stín i hezčí místo k procházkám. Na výsadbu vám můžeme poskytnout grant až ve výši 30 tisíc Kč. Jednou z podmínek je výsadba domácích druhů dřevin (lípy, duby, javory, ovocné), kterým se v našich podmínkách nejlépe daří.

<http://www.nadacepartnerstvi.cz/Granty/Pro-zadatele/Stromy>

❖ Ukončení putovní výstavy E-DUR

Ve Zlínském kraji byla ukončena putovní výstava E-DUR, která vznikla v rámci celorepublikového projektu E-DUR (Environmentální vzdělávání – dovednosti pro udržitelný rozvoj), který nabízí komplexní přístup ve vzdělávání pro udržitelný rozvoj. Podrobné informace o projektu i náhledy bannerů naleznete na webové stránce projektu <http://www.slunakov.cz/e-dur>

Pro všechny školy, zapojené do projektu máme dobrou zprávu. Máme pro Vás novou publikaci Udržitelný rozvoj, doplněnou DVD a pracovními listy. Týká se zejména škol, které již mají kufr Zlatá nit či publikaci Zelený ostrov, nebo měly výstavu E-DUR.

Publikaci můžete získat na Krajském veletrhu EVVO v ZOO Zlín (27.9.2013). Můžete se též informovat na infoevvo@seznam.cz

❖ Osvětová kampaň STROMY a MY, 29. září – 26. října 2013

Koordinátor: PARK ROCHUS, o.p.s., Uherské Hradiště

Zapojení partneri:

PC TRNKA při DDM Šikula Uh. Hradiště, CEV Žabka při SVČ Klubko Staré Město, Centrum Veronica Hostětín, Ekocentrum Chrupa při DDM Uherský Brod, VIS Bílé Karpaty, o.p.s, Veselí n.M., Muzeum regionu Valašsko, Ekocentrum Kosenka Valašské Klobouky, ENVlcentrum Vysoké Pole, Dětský domov Smolina, ZŠ Vsetín, Sychrov 97, ZŠ Vsetín, Rokytnice, Sdružení Arnika – Centrum pro podporu občanů

Po celý měsíc budou na různých místech našeho regionu probíhat programy. Zájemcům můžeme zaslat metodické listy, plakát akcí apod. Celý balíček materiálů, včetně metodických listů najdete těsně před zahájením kampaně na www.liska-evvo.cz

***** ANKETA *****

Pracovníci Muzea regionu Valašsko spolu s občanským sdružením Líska vyhláší anketu o **STROM ROKU LEŠENSKÉHO PARKU 2013**. Do ankety byly vybrány tři stromy: platan javorolistý, smrk pichlavý a lípa velkolistá. Návštěvníci parku si mohou stromy prohlédnout a dát jednomu stromu ze tří nominovaných svůj hlas. Anketa bude ukončena v týdnu od 15. do 18. října 2013. V ty dny bude probíhat při příležitosti oslavy Dne stromů přemítání o moudrosti předků pod starým dubem v parku Lešná u Valašského Meziříčí.

www.muzeumvalassko.cz

Zdroje (nejen) pro EVVO

- **Nadace Partnerství:** Výsadba stromů pro NNO
uzávěrka: 21.8.2013
<http://nno.ecn.cz/index.stm?apc=nF2x1--&x=2380006>
- **Pojďte taky na podzim sázet stromy.**
Na sazenice stromů a keřů vám můžeme poskytnout grant. <http://bit.ly/19BTI3H>
<http://www.nadacepartnerstvi.cz/Krajina-stromy-a-voda-/Stromy/Vyuzijte-moznosti-ziskat-penize-na-podzimni-vysadb>
- **Neztrat' me zájem dětí o vzdělání!**
Nadační fond České bankovní asociace pro podporu vzdělávání vyhláší grantové řízení pro rok 2013. Cílem grantového kola 2013 je podpořit prostřednictvím prohloubení spolupráce mezi základními školami (učiteli), rodiči žáků a žáky motivování žáků v zájmu o studium a vzdělání.

Podpořeny budou jakékoli aktivity, které:

- vedou k posílení motivace žáků o studium prostřednictvím zapojení rodiny do procesu vzdělání,
- vedou k posilování vzájemného vztahu mezi učiteli nebo vedením základních škol a rodiči žáků,
- poskytují škole i rodičům zpětnou vazbu o potřebách dítěte v procesu vzdělání.

<http://www.neziskovky.cz/clanek/1889/0/home/neztratme-zajem-deti-o-vzdelani-nadacni-fond-ceske-bankovni-asociace-kamaradi-vzdelani-hleda-projekty-motivujici-deti-k-uceni/>

- **Nadace VIA vyhláší i v tomto roce program Rychlé granty**
Rychlé granty představují jednoduše dostupné prostředky na řešení problémů, které se netýkají pouze několika občanů, ale přímo či nepřímo všech obyvatel dané lokality. Chceme jimi povzbudit místní obyvatele, aby se aktivně podíleli na veřejném životě a hájili svá práva. Granty mohou aktivním občanům pomoci upozornit na aktuální problematiku situaci, pružně a důrazně zareagovat na veřejné dění nebo získat odborné podklady pro alternativní řešení problému.

Uzávěrka programu je průběžná (každý první čtvrtek v měsíci), hodnotící komise se schází každý měsíc. Maximální výše podpory pro jeden projekt je 30 000 korun, přičemž v roce 2013 může být celkem rozděleno až 750 000 korun.

Podrobné informace o programu naleznete na webových stránkách: <http://www.nadacevia.cz/cz/granty-a-podpora/podpora-mistnich-iniciativ/fond-mistniho-rozvoje-rychle-granty-2013>

Pozvánky na akce, vzdělávací a osvětové programy v regionu

■ OZVĚNY HORŇÁCKA

SOBOTA 17.8.2013, MEZINÁRODNÍ FOLKLORNÍ FESTIVAL SPOJENÝ S BĚLOKARPATSKÝM BIOJARMARKEM, VELKÁ NAD VELIČKOU, WWW.VELICKA.WZ.CZ

■ Pozvání na víkendové akce v Hostětíně

Akce začínají ve 14 hodin, ale do Hostětína mohou zájemci přijet už ráno.

Kromě ukázkové přírodní zahrady zde mohou vidět naučnou stezku Naokolo Hostětína, Sochy v krajině, prohlédnout si ekologické projekty "po stopách prince Charlese" či si koupit vyhlášený jablečný mošt.

Bližší informace a aktuální program víkendových akcí:

<http://hostetin.veronica.cz/prazdninove-akce-v-sobotu-nedeli>

Informace vám rádi zodpovíme i na telefonu 572 630 670. Kontaktní osoba: Hana Machů

■ MUZEUM REGIONU VALAŠSKO ZVE NA PŘÍRODOVĚDNÉ PŘEDNÁŠKY

Více informací na www.muzeumvalassko.cz

■ Aleje v České republice

Sdružení Arnika – Centrum pro podporu občanů Vás zve na třídní studijní cestu za pozitivními příklady praktického propojení estetických, biologických i bezpečnostních aspektů alejí v České republice. Cesta je určena pro pracovníky státní správy, zastupitele měst a obcí, správce silnic, občanská sdružení i aktivní občany.

Termín cesty: 18. – 20. 9. 2013

Program cesty:

Na úvod - alejový klenot severní Moravy – neskutečné lípy na kočárové cestě mezi Radkovem a Dubovou

Dědictví po hraběti: zvýšení bezpečnosti jízdy alejí (Třešť).

Další příklady ošetření starých alejí (Velkomeziříčsko, Třešťsko.)

Jihlava – město stromů: Inventarizace zeleně a péče o uliční stromořadí v krajském městě.

Náhradní výsadby: moderní aleje nestojí v krajnici (Pelhřimovsko).

Od sporů ke spolupráci. Partnerství KSÚS s ochránci přírody ve prospěch alejí a podpory zaměstnanosti (Jihlavsko)

Víme, co kde roste. Databáze alejí na Vysočině a její využití (KSÚS Jihlava).

Patronáty nad alejemi: zapojení široké veřejnosti do péče o aleje. (Jihlavsko, Pelhřimovsko)

Pro účastníky zajistíme odborný výklad a studijní materiály, dopravu autobusem a ubytování s plnou penzí. Odjezd autobusu bude 18. 9. v ranních hodinách (přesný čas bude doplněn po uzávěrce přihlášek) z Ostravy a ze Zlína. Po domluvě lze nastoupit i po cestě do Radkova.

Závazné přihlášky přijímá Martin Plocek, martin.plocek@arnika.org, 777 633 018.

Termín uzávěrky přihlášek je 10. 9. 2013. Do přihlášky nezapomeňte uvést místo nástupu.

www.arnika.org

Podepište petici za zlepšení legislativy ochrany zeleně "Zachraňme stromy"

<http://arnika.org/petice-zachranme-stromy>

Výstavy ve Zlínském kraji

- Muzeum regionu Valašsko, Vsetín zve na aktuální výstavy <http://www.muzeumvalassko.cz>

- **Výstava fotografií Za stromy roku 2012**

je nyní o víkendech k vidění v informačním centru v Pulčíně, <http://bit.ly/UPM20A> Lípu z nedaleké Francovy Lhoty na fotkách najdete taky.

Pozvánky na akce a vzdělávací programy v jiných místech ČR

- Zajímavé školení pro NNO
<http://www.nadacevia.cz/cz/aktuality/zveme-na-seminar-neziskovsky-v-socialnich-sitich>
- Využijte jedinečnou nabídku a přihlašte se do **REKVALIFIKAČNÍHO KURZU LEKTOR!** Na účastníky čeká 7 dvoudenních modulů intenzivní výuky a praktické nácviky lektorských dovedností. V celkovém rozsahu 100 hodin získají ucelený přehled o práci lektora/konzultanta a seznámí se s metodikou a didaktikou lektorské práce. Na závěr kurzu obdrží akreditované osvědčení o rekvalifikaci!
CO ÚČASTNÍKY NAUČÍ?
 - naplánovat a realizovat vzdělávací akce
 - prezentační dovednosti
 - rétoriku a hlasovou techniku
 - práci s pamětí
 - kreativní techniky a práci se skupinami
 - základy facilitace a koučování
 - připravit a vést workshopUzávěrka přihlášek je 30. 10. 2013! <http://www.neziskovsky.cz>
- **Cyklus cestovatelských přednášek**
v sále Hanáckého statku v ZOO PARKU Vyškov.
Kontakt: ZOO PARK Vyškov, marcela.koprivova@centrum.cz, www.zoo-vyskov.cz
- **Konference o etickém finančnictví v České republice... aby peníze dávaly smysl**
12. - 13. září (čtvrtek až pátek) 2013 v Brně.
Cílem konference je nastartovat proces vedoucí ke vzniku finanční instituce, která by umožňovala lidem v České republice nakládat se svými finančními prostředky eticky, společensky a environmentálně udržitelně. Konference přivede do Česka vybrané představitele etických bank ze zahraničí s jejich inspirací a zkušenostmi. Zároveň se konference zúčastní i domácí odborníci, aktivní skupiny i jednotlivci, kterým není lhostejné, jaký vliv mají koncentrované peníze bank na budoucnost naší země. Záleží jen na nás, zda se i v Česku dockáme možnosti eticky spořit a investovat.
Konference je pro pracovníky z akademické sféry a pro studenty bezplatná.
Kontakty: konference@thinktank.cz, +420 603 863 351
Pozvánka je též na stránkách Trastu pro ekonomiku a společnost www.thinktank.cz
Konferenci pořádá Katedra environmentálních studií Fakulty sociálních studií Masarykovy univerzity v Brně, Trast pro ekonomiku a společnost a Centrum pro otázky životního prostředí Univerzity Karlovy.
- **REGOL: dřeviny rostoucí mimo les**
Workshop se uskuteční v Olomouci, ve dnech 16.-17. září 2013.
Podrobnější popis tématu a přihlašovací formulář najdete na webové stránce:
<http://www.regol.conbios.eu/index.php?action=Dreviny-rostouci-mimo-les->
- **Přátelé přírody ČR: Kurzy zdarma - vedoucí sportovních aktivit, vedoucí turistiky a vodáctví**
V termínu 31.8.-1.9. /2.9./ a 27.-29.9.2013 pořádá Dzherry (spolu s Pavlem a Michalem Mrnuštíky) vzorové školení zaměřené na sport. Je to určeno pro vedoucí od 18 let:
<http://www.dlazka.cz/propozice/2013/akce1194.pdf>. 13.-15.9.2013 a 27.-29.9. pořádáme podobné školení zaměřené na turistiku a vodáctví: <http://www.dlazka.cz/propozice/2013/akce1196.pdf>

Vzdělávání a metodická podpora EVVO

❖ Programy Líska pro školy a školská zařízení

- Připravujeme pro Vás:
X. Krajský veletrh - 27. září v ZOO Zlín Lešná
XIII. Krajskou konferenci o EVVO - 28. listopadu v sále Reduty v Uherském Hradišti www.sofia.cz

- Pedagogům s trvalejším zájmem o environmentální výchovu nabízíme zapojení do **sítě M.R.K.E.V.** (základní a střední školy) a **sítě Mrkvička** (mateřské školy). Do obou sítí je možné se registrovat průběžně. Veškeré **informace o podmínkách registrace** naleznete na: <http://www.pavucina-sev.cz>, sekce Pro školy.
Krajským koordinátorem ve Zlínském a Moravskoslezském kraji je ALCEDO – středisko volného času Vsetín, zde získáte další informace, alcedo@alcedovsetin.cz
- Pokud potřebujete při plánování či realizaci environmentální výchovy konkrétní **metodickou pomoc a konzultace, máte zájem o elektronickou rozesílku, materiály k EVVO, vzdělávací akce, výukové programy pro žáky, kontakty na organizace** apod., potom využijte služby a programy Líska, o.s.
Kontakt: infoevvo@seznam.cz, telefon 605 806 840.

Vzdělávací programy a environmentální informační a komunikační systém zajišťovaný Lískou je podpořen z Programu švýcarsko-české spolupráce a rozpočtu Zlínského kraje, www.liska-evvo.cz

❖ Výukové programy středisek ekologické výchovy pro MŠ, ZŠ a SŠ

- **Líska – o.s. pro EVVO ve ZK** připravila pro mateřské školy, školní družiny a ročníky na I. stupni ZŠ výukové programy:
 - **Hrajeme si se zvyky a svátky**
 - Přírodovědné terénní programy **Společně do přírody**.
 Objednávky a informace na infoevvo@seznam.cz či VPveverky@seznam.cz
- **Lektorské programy Muzea regionu Valašsko**
 Zajímavé a zábavné lektorské programy přiblíží dětem přírodní, kulturní i historická témata; probíhají ve všech pracovištích Muzea, např. v areálu vsetínského zámku, zámeckého parku a otevřené expozici Příroda hrou ve věži.
Kontakt: Mgr. Jan Husák, odborný pracovník a lektor Muzea regionu Valašsko, jan.husak@ursus.cz, husakjan@gmail.com, www.ursus.cz
 Muzeum regionu Valašsko, p.o., <http://www.muzeumvalassko.cz>
- **Hvězdárna Vsetín**
 nabízí přednášky PRO ZÁKLADNÍ A STŘEDNÍ ŠKOLY. Adresa: Hvězdárna Vsetín, Jabloňová 231, 755 11 Vsetín, tel. 571 411 819, info@hvezdarna-vsetin.cz, www.hvezdarna-vsetin.cz
- **Centrum Veronica Hostětín**
 nabízí výukové programy a exkurze.
Kontakt: <http://hostetin.veronica.cz>, hana.machu@veronica.cz, 572 630 670
- **Přírodovědné centrum TRNKA** při Domě dětí a mládeže Uherské Hradiště
 nabízí programy pro školy a rodiny s dětmi, kontakt: Štěpnická 1111, Uh. Hradiště, 686 06, Tel.: 572 561 050, 733 500 233, e-mail: info.trnka@seznam.cz, www.trnka.xf.cz
- **Centrum ekologické výchovy Žabka** při SVČ Klubko Staré Město
 nabízí programy pro školy a rodiny s dětmi, kontakt: cevzabka@klubkosm.cz, www.klubkosm.cz
- **Dům dětí a mládeže ASTRA Zlín**
 nabízí environmentální výukové programy pro MŠ a ZŠ ze Zlína a okolí.
Kontakt: DDM ASTRA Zlín, www.ddmastra.cz/vyukove-programy.
 Více informací: 577142297, 608783745
- **Ekocentrum Chropa** při DDM Uherský Brod
 nabízí výukové programy, více informací na www.ddmub.cz
- **VIS Bílé Karpaty**, Veselí na Moravě
 nabízí výukové programy i školám ve Zlínském kraji, více informací na www.bilekarpaty.cz
- **Středisko volného času Rožnov p. R.**
 nabízí výukové programy a akce pro školy, www.svcroznov.cz

- **Skřítek, o.s., Holešov**
nabízí programy pro základní a střední školy, www.skritek.org
- **Dědictví Velkých Karlovic, o.s.**
nabízí výukové programy s ekologickou a environmentální výchovou pro MŠ, ZŠ a SŠ v areálu Karlovského muzea a blízkém okolí ve Velkých Karlovicích.
Informace: 774 22 33 59. Informace také v IC Velké Karlovice, tel: 571 444 039.
- **ALCEDO – středisko volného času Vsetín**
nabízí denní i pobytové výukové programy pro MŠ, ZŠ a SŠ, skupiny dětí a rodiny s dětmi.
Kontakt: alcedo@alcedovsetin.cz, Bc. Jaroslav Hlinský, www.alcedovsetin.cz
- **Envicentrum Pro krajinu Vysoké Pole**
nabízí celoroční programy, pobyty, výlety i kurzy pro školy a skupiny dětí.
Informace: 733 312 712, Jana Richterová, richterova@prokrajinu.eu, www.prokrajinu.eu
- **ZOO a zámek Zlín – Lešná**
nabízí celoročně programy a exkurze pro školy.
www.zoozlin.eu/programy-ve-stredisku-tyrol
- **14/15 Bat'ův institut Zlín**
nabízí celoročně programy pro školy, skupiny dětí i rodiny s dětmi, www.14-15.cz
- **Valašské muzeum v přírodě, Rožnov p. R.**
nabízí školám a skupinám dětí výchovně vzdělávací pořady
Kontakt: www.vmp.cz

Tipy na tábory a dovolenou pro rodiny s dětmi 2013

Centrum Veronica Hostětín vás zve na **letní a podzimní dovolenou**, při které budete společně poznávat krásu přírody a krajiny Bílých Karpat, místa, která očarovaly Žitkovské bohyně, budete se učit vařit z bylin a plevelů, vypravíte se za hady, na podzim si usušíte jablka a zažijete spoustu společných setkání a zážitků. Nenechtejte si ujít!

Na jednotlivé **prázdninové víkendy** připravili v **Hostětíně** pro veřejnost řadu aktivit - výlety do krajiny s průvodcem, práci s ovčí vlnou, představení přírodní zahrady, výrobu smaltovaných šperků, výrobu origami a řadu dalších akcí.

- <http://hostetin.veronica.cz/zelena-dovolena-plna-slunce>
- <http://hostetin.veronica.cz/zelena-dovolena-s-vuni-jablek>

Tipy na výlety, exkurze (nejen) pro školy

V této rubrice najdete Vaše i lískové tipy, zkušenosti a zážitky z různých výletů, exkurzí a výprav do přírody.

- **Hezký typ na příjemnou letní procházku:**
<http://www.turistika.cz/fotogalerie/1434/pulcinske-skaly#27036>
<http://www.astrocesty.eu/lokality/detail/pulcinske-skaly.html>
- Využijte pro své výlety **programy a výstavy v Muzeu regionu Valašsko, p.o.**,
<http://www.muzeumvalassko.cz>
- **MUZEUM ZEMĚDĚLSKÉ TECHNIKY NAŠICH DĚDŮ**
JOSEF NETOPILOV A SYNOVÉ, PRAVČICE, ING.NETOPILOV@EMAIL.CZ , 573 350 078
- **Tip na krásně voňavý rodinný či školní výlet: Bylinková zahrada Tirée Chmelar ve Valticích.**
www.bylinkovazahradavaltice.cz/o-zahrade/Default.aspx

Soutěže pro školy a skupiny dětí

- **Kreativní soutěž o cestu do rozvojové země **Vyhrať studijní cestu do rozvojové země!****
Rozvojovka pořádá v rámci evropské kampaně Food Right Now – Postavme se hladu! kreativní soutěž pro mladé lidi ve věku od 18 do 25 let. Stačí navrhnout plakát na téma „Příčiny hladu ve světě a možnosti jejich řešení“. Cílem je upozornit na problematiku hladu, konkrétní oblasti potýkající se s nedostatkem jídla i propojení s vyspělým světem. Výherce získá možnost jet v průběhu roku 2014 na studijní cestu do rozvojové země. Díla je nutné odevzdat do 30. října 2013.
Více na <http://www.arpok.cz/index.php/cs-CZ>
- **Soutěž pro děti z Toulcova dvora, Praha**
5. ročník Výtvarné soutěže pro děti a mládež "Pomáháme zvířatům".
Uzávěrka soutěže je 28.9. 2013. Vernisáž výstavy se uskuteční 5.10. 2013 v Toulcově dvoře v rámci oslav Dne zvířat. Pro výherce tří kategorií jsou každoročně připraveny krásné ceny.
Kontakt: Ing. Lenka Skoupá, Sdružení SRAZ - Společně za radostí a zdravím
SEV Toulcův dvůr, Kubatova 1, 102 00 PRAHA 10, tel.: 739 655 490, e-mail: skoupa@toulcuvdvur.cz
- SVČ Doris Šumperk pořádá **velkou ornitologickou (fotografickou) celoroční soutěž** nejen pro milovníky přírody. Více na www.velkyrok.cz
<http://www.novinky.cz/vase-zpravy/olomoucky-kraj/sumperk/1212-14505-soutez-velky-rok-o-nejlepsiho-ptaciho-pozorovatele-v-roce-2013-byla-zahajena.html>

Projekty pro školy a skupiny dětí

- Doporučujeme k návštěvě weby Sdružení TEREZA
<http://www.jdeteven.cz>
<http://www.ekoskola.cz>
<http://lesveskole.terezanet.cz>
<http://globe.terezanet.cz>
<http://globe.terezanet.cz/projekt-badatele.html>
- **Projekt „Global Storylines“ – výuka příběhem.**
Výuka příběhem využívá prvky dramatické výchovy a umožňuje tak prozkoumávat komplexní globální témata v bezpečném prostředí fiktivního příběhu. Více: <http://bit.ly/13BgBhd>
- **Zajímá-li Vás badatelská výuka:**
<http://www.badatel.upol.cz>
<http://globe.terezanet.cz/projekt-badatele.html>
<http://www.zsctyrlitek.cz/?page=nadani/detska-vedecka-konference-prace-s-talenty#form10>

Inspirace badatelskými aktivitami

Metodická příručka Badatelské aktivity na 1. stupni základního školství **obohacuje výuku**, najdeme zde nové zajímavé metody, které probouzejí zájem o danou problematiku, vedou k upevnování naučeného učiva, udržení pozornosti žáků. Metody nabízejí aplikace do běžného života i zpětnou vazbu. Učivo si žák lépe upevní, získá očekávané výstupy praktickými zkušenostmi, samotným prožitím, objevem. V příručce se ukazují strategické postupy pro hledání vhodných **klíčových kompetencí**.

<http://digifolio.rvp.cz/view/view.php?id=2019>

Metodická příručka Badatelské aktivity na 1. stupni základního školství **obohacuje výuku**, najdeme zde nové zajímavé metody, které probouzejí zájem o danou problematiku, vedou k upevnování naučeného učiva, udržení pozornosti žáků. Metody nabízejí aplikace do běžného života i zpětnou vazbu. Žák zde **poznává své okolí** – spoluúčastní se na jeho životě, poznává souvislosti i s jinou problematikou. Objevuje jevy, pozoruje, zkoumá a dokazuje, tedy **interpretuje** získané vědomosti a poznatky. Příručka monitoruje klíčové kompetence a očekávané výstupy. Učivo si žák lépe upevní, získá očekávané výstupy praktickými zkušenostmi, samotným prožitím, objevem. V příručce se ukazují strategické postupy pro hledání vhodných **klíčových kompetencí**.

V kapitole rozvoj osobnosti naučí žáka rozlišování důležitých informací (myšlení a poznání), připravuje na badatelské aktivity na 2. stupni, vede žáky ke konkretizování úkolů, k samostatnosti, ucelenosti názoru, a to pozorováním, posuzováním. Vytvářením si vlastního názoru na přírodu a svět kolem každého jedince vytváří sounáležitosti. Velmi hezké je zde propojení s průřezovými tématy – učí žáka systematickosti, kritičnosti, estetice, vytrvalosti. **Kontrolu poznáných vědomostí** žák získá objevováním přírodních jevů bez intervence učitele, klade si otázky a zodpovídá si na ně, profiluje se individualita každého jedince poznáváním a omyly, prohlubuje se zájem o učivo, o samotné poznání, z čehož také plyne **detekce chyb**.

Velká část je v metodické příručce věnována právě **pozorování**, které je rozděleno do čtyř fází:

1. izolace projekce (problém – jak ho řešit)
2. observace a deskripce (poznání a popisování úkolu)
3. interpretace (zjištění, objevení)
4. verifikace (upřesnění, potvrzení správnosti, ověřování)

Velmi přehledné a ucelené jsou **ukázky pracovních listů** – návod pro přesnou a konkrétní přípravu učitele, strukturalizaci, ucelenost a globalizaci vlastního prožitku, rozpracování položek (pro projekty jednoduché, složitější, krátkodobé i dlouhodobé). Důležitou součástí tématu Člověk a jeho svět je **propojování** (rodina, společnost, vlast, příroda, kultura, zdraví, technika) jako návod k ucelenému a globálnímu prožitku.

Fotodokumentaci a poznámky při badatelských aktivitách na 1. stupni lze využít v další náročnější badatelské činnosti, lze tak pokračovat těmito metodami i na 2. stupni základního vzdělání.

Metodickou příručku si můžete objednat: www.vuppraha.cz/publikace-vup-2 – kalas@vuppraha.cz

■ Fairtradové školy

jsou součástí kampaně Fairtradová města – mezinárodní iniciativy označování míst, kde je podporován fair trade. Cílem kampaně je osvěta v oblasti fair trade a podpora prodeje fairtradových produktů v daném místě.

Status Fairtradová škola

mohou získat školy na všech úrovních vzdělávacího systému. Dávají jim najevo svou společenskou odpovědnost a zájem o globální rozvojové vzdělávání. Pro bližší informace a podporu v získání statusu kontaktujte http://www.fairtradovamesta.cz/o_fairtradovych_mestech/skoly

<http://www.nazemi.cz/category/8-jine-materialy.html>

■ Světová škola

Světová škola je certifikát, který uděluje společnost Člověk v tísni, o.p.s. ve spolupráci s dalšími neziskovými organizacemi (ADRA, o.s., EDUCON, NaZemi, ARPOK). O získání se mohou ucházet základní i střední školy po splnění několika kritérií.

Nad tímto projektem převzal svou záštitu místopředseda vlády a ministr zahraničních věcí Karel Schwarzenberg.

Oceněním **Světová škola** se v současné době pyšní dvacítka českých škol a téměř dvě stovky škol evropských. Ve Zlínském kraji je nositelem ZŠ Vsetín, Rokytnice. Základní filozofie projektu spočívá v podpoře vzdělávání a v přípravě žáků k reálnému životu.

Opírá se o jednoduchou metodologii tří kroků: uč se – zjišťuj – jednej.

Světová škola je místem, kde:

- globální témata tvoří přirozenou součást výuky a života školy;
- se žáci pod vedením učitelů aktivně zabývají světovým děním a sledují aktuální vývoj v rozvojovém světě;
- žáci, učitelé i širší veřejnost získávají informace o globální problematice;
- žáci identifikují místní problémy s globálním přesahem a usilují o jejich řešení;
- je nejméně jedenkrát za rok ve spolupráci s místní partnerskou organizací uspořádána akce;
- je společný cíl přispět k řešení vybraného problému.

Informační zdroje:

- http://www.globalactionschools.org/3_pages/czech
- <http://www.adra.cz/prvak/svetova-skola>
- <http://varianty.cz/index.php?id=12&item=42>
- <http://www.facebook.com/pages/Sv%C4%9Btov%C3%A1-%C5%A0kola/232450673458319>

Staňte se výjimečnou a elitní školou, která se zajímá o dění okolo sebe i na celé planetě!

■ Globální rozvojové vzdělávání

je celoživotní vzdělávací proces, který přispívá k pochopení rozdílů, podobností a souvislostí mezi životy lidí v rozvojových a rozvinutých zemích a usnadňuje porozumění ekonomickým, sociálním, politickým, environmentálním a kulturním procesům, které je ovlivňují. Rozvíjí dovednosti a podporuje vytváření hodnot a postojů tak, aby lidé byli schopni a ochotni aktivně se podílet na řešení lokálních a globálních problémů.

Globální rozvojové vzdělávání směřuje k přijetí zodpovědnosti za vytváření světa, kde mají všichni lidé možnost žít důstojný život.

Náměty a projekty do výuky získáte na <http://www.globalnirozvojovevzdelavani.cz>

Zelené okénko

■ Zelené úřadování

je zkrácený název pro environmentálně příznivé chování institucí financovaných z veřejných prostředků, jako jsou např. obecní, městské či krajské úřady, školy, školky, domy s pečovatelskou službou. Zahrnuje jednak systémová opatření zaměřená zejména na provoz a chování (např. oboustranný tisk dokumentů, zatahování žaluzií na noc) a jednak nakupování.

■ Zelené nakupování

je takový způsob nákupu či zásobování, při kterém je brán ohled na dopad vybraného zboží a služeb na životní prostředí. Vybírají se produkty, jejichž negativní dopad na životní prostředí je co nejnižší. Kritéria, která se při tom berou v úvahu, jsou například recyklovatelnost, biologická rozložitelnost, materiální a energetická náročnost výroby, zdravotní nezávadnost, transportní vzdálenost od výrobce ke spotřebiteli atd.

Ekologický institut Veronica, který se zeleným úřadováním a zeleným nakupováním dlouhodobě zabývá, vydal řadu materiálů a informační letáček, který najdete v elektronické podobě na www.veronica.cz

- **Projekt Šetrná kancelář**
doporučení, metodické listy naleznete na webu www.setrnakancelar.cz
- **Žijte BIO** www.bio-info.cz
vám přináší návody a inspiraci, jak žít zodpovědný život, každý den. Pokud považujete hodnoty jako šetrné zacházení s přírodními zdroji, zodpovědnost či etiku za důležité, pak rubrika „Žijte BIO“ je právě pro vás. Je určena pro ty z vás, kteří život vychutnávají plnými doušky a zároveň berou ohled na druhé a přírodu.

Fair Trade (Spravedlivý obchod)

Fair trade je způsob obchodu, který dává pěstitelům, řemeslníkům a zaměstnancům v rozvojových zemích příležitost, aby se užívali vlastní práci za důstojných podmínek. Více informací najdete na www.fairtrade.cz.

- **NaZemi**
je česká nevládní organizace usilující o to, aby se chudí pěstitelé, řemeslníci a zaměstnanci v rozvojových zemích měli možnost užít svou práci za důstojných podmínek. Více informací najdete na www.nazemi.cz.
- Kampaň **Fair point**
se snaží mobilizovat veřejné orgány, aby zavedly do své nákupní politiky fair trade jako podporovaný sociální aspekt. Cílem projektu je nabídnout procesní podporu i konkrétní příklady společensky odpovědného zadávání veřejnými institucemi.
www.fairpoint.cz

Nekomerční organizace se mohou oficiálně přihlásit k podpoře konceptu fair trade. Platforma Fairtrade Česká republika rozšiřuje kampaň Fairtradová města a umožňuje různým institucím, jako jsou knihovny, občanská sdružení či ekocentra, získat titul Místní podporovatel fair trade.

Kontakt: Hana Chorváthová, ředitelka Fairtrade Česká republika, +420 734 336 592, h.chorvathova@fairtrade-cesko.cz

Fair trade je způsob obchodu, který dává příležitost pěstitelům, řemeslníkům a zaměstnancům v tzv. rozvojových zemích užít se vlastní práci za důstojných podmínek. Spotřebitel, který si kupuje fairtradové zboží, má jistotu, že produkty byly vyrobeny za podmínek hodných civilizované společnosti – například že zemědělci dostali za svou práci mzdu, která pokryla náklady na výrobu a současně umožňuje důstojné živobytí. Fair trade rovněž garantuje, že nebyla zneužita dětská nebo nucená práce a nebylo poškozováno životní prostředí.

Tituly Fairtradové město, Fairtradová škola, Fairtradová církev a Místní podporovatel fair trade uděluje v České republice platforma Fairtrade Česká republika. Ta se zabývá podporou a propagací fairtradového zboží v Česku a zároveň sdružuje organizace, jež se fairtradem zabývají.

Více viz www.fairtrade-cesko.cz

- AMBOS MUNDOS provozuje **rozvojový obchůdek "Oba světy"**. Více o obchůdku a sortimentu najdete na AMBOS MUNDOS, www.ambosmundos.cz
 - Ve Vsetíně můžete navštívit **Poetickou kafeterii**.
V nabídce kávy a čajů si vyberete i ty se značkou Fair Trade, více na www.poetkafeterie.cz
 - **Výrobky Fair trade můžete zakoupit v návštěvnickém centru na Zámku Vsetín.**
Zajistíme pro Vás též fairtradové občerstvení či balíčky na vašich akcích, více na infoevvo@seznam.cz
- Líska je členem pracovní skupiny pro Fairtradové město Vsetín.**

Užitečné odkazy:

<http://www.fair-bio.cz>
www.fairtrade.cz
<http://www.ona-fair.cz>
<http://www.fairtrade-asociace.cz>
www.fairtradovamesta.cz
www.fairtradoveskoly.cz
www.svetvnakupnimkosiku.cz
www.usilitonanas.cz

Biopotraviny, místní produkty, regionální značky, farmářské trhy a obchůdky

- **Regionální značky**
<http://www.regionalni-znacky.cz>
- **Doporučujeme k návštěvě prodejnu ODTADYMA, o.p.s.,**
Seninka 2 - prodejna ve Vsetíně, přízemí Domu Kultury. V nabídce nově i dárkové koše!
- **Obchod Z DĚDINY** nabízí jídlo z našeho regionu.
Sortiment obchodu pochází z farem, od malých a středních zpracovatelů převážně ze Zlínského kraje,
e-mail: obchod@zdediny.cz
<http://www.facebook.com/zdedinyzlin> Regionální potraviny, www.zdediny.cz

Recepty z naší kuchyně – patronkou rubriky je paní Milena Kovaříková

- **Polévka z cukety a mrkve** (rychlá a dobrá)
Jednu střední cuketu (nebo dvě malé) oloupeme a nakrájíme na kostky, přidáme asi 3 střední mrkve, dáme vařit spolu s zeleninovým bujonem. Po uvaření rozmixujeme a přidáme trochu zakysané smetany. Dochutíme libovolným kořením, ideálně bylinkami.
Podáváme s osmaženým chlebem nebo houskou.

Těšíme se na recepty z Vašich kuchyní. Originální recepty, nebo ověřené recepty s uvedením zdroje můžete posílat na infoevvo@seznam.cz

Rádi bychom podpořili místní produkty, zdravou výživu, fairtradové suroviny, tradiční recepty a recepty v návaznosti na zvyky a tradice našeho regionu.

Přírodní zahrady

- **Plánujete zahrádku?**
http://hobby.idnes.cz/permakulturni-zahrady-rady-pestovani-dx9-/hobby-zahrada.aspx?c=A130306_101200_hobby-zahrada_mce
- Výborným pomocníkem je dvouměsíčník Zahrada v obrazech.
<http://www.biozahrada.cz/literatura/casopis-zahrada-v-obrazech>
- Líska spravuje na Facebooku stránky **Přírodní zahrada – příroda pod našimi okny.**
<http://www.facebook.com/PrirodniZahradaPrirodaPodNasimiOkny>

Publikace, časopisy, zpravodaje, učební pomůcky, hračky, odkazy a portály

▪ Elektronický obchod Veronica

Vyberte si z široké nabídky jedinečných titulů – pestré spektrum knížek, časopisů, brožurek, samolepek, antikvariátní knihy a dalšího zboží. Poznejte lépe přírodu, inspirujte se, jak žít udržitelně a s ohledem na životní prostředí.

Všechno nabízené zboží si můžete osobně prohlédnout a získat osobně i v Ekologické poradně v Brně, část zboží prodáváme i v našem Centru Veronica Hostětín.

http://www.veronica.cz/?id=4&i=359&id_kat=10

- V prázdninovém čísle zpravodaje **SVĚT NEZISKOVKEK** najdete rozhovor, který poskytl pan Miloš Borovička z Občanského sdružení spotřebitelů TEST, dále se dočtete například jaké úlevy mohou uplatnit organizace, kterým kanceláře vyplavila velká voda nebo, jak se přihlásit do nové soutěže Neziskovka roku 2013.

V novém čísle zpravodaje SVĚT NEZISKOVKEK si můžete přečíst jak na to, když chcete provozovat neziskové rádio. Rozhovor poskytla předsedkyně správní rady Nadačního fondu Radia Proglas paní Helena Horáková. Do objasňování záludností kolem nového občanského zákoníku se opět pustil Mgr. Petr Vít, a jak na účetnictví neziskových organizací se Vám rozhodl poradit lektor Neziskovek.cz Karel Malý.

Aktuální číslo SVĚTA NEZISKOVKEK ke stažení na:

http://www.neziskovky.cz/clanky/509_608/infosluzby_svet_neziskovek

- Tip na jedinečné **hry do školy, rodinná i táborová klání**

<http://www.herniplany.cz/hry/4-prirodovedne-hry-pro-deti.html>

- **Filmy nejen pro školy**

odkaz na stránky, kde si můžete objednat zdarma na půjčení film

<http://www.jedensvet.cz/pit/filmy-materialy>

- Zajímavý odkaz:

<http://spotter.tv/15-priroda-zver.htm>

- **Interaktivní počítačová hra Lesária**

zahrajte si a zjistěte jak dobrý jste lesní hospodář - <http://poznejdrevo.cz/flashova-hra>

- **Od stepi po neprostupný prales a zpět | HN future**

Česká krajina ani v době před příchodem prvních zemědělců neměla podobu neprostupného pralesa. Bezlesí dřívě udržovaly oheň, voda a velcí býložravci. Biologové proto usilují o návrat zubrů.

<http://tech.ihned.cz/hnfuture/c1-60348770-od-stepi-po-neprostupny-prales-a-zpet#.UfoePqZghqc.facebook>

- Připravuje se druhé číslo **Pravého domácího časopisu**

<http://www.facebook.com/pravydomaci>

<http://predplatne.cz/katalog/ostatni/prvni-domaci-casopis--19753.html>

- Zajímavé náměty pro **programy v mateřských školách** najdete na:

<http://www.marinka.cz/skolak/integrovana-tematicka-vyuka-a-projektove-vyucovani>

- **Stáhněte si zábavu pro děti, ZDARMA: omalovánky a pracovní listy >>**

www.predskolaci.cz/?page_id=12017

- Pokud hledáte **inspiraci na tvořivé chvíle, potom doporučujeme** <http://www.i-creative.cz>

Naleznete zde inspiraci pro kreativní tvorbu, seznámíte se s nejrůznějšími moderními i tradičními technikami. Objevíte mnoho námětů zaměřených nejen na roční období. Jednotlivé výrobky jsou doplněny o seznam materiálu a pomůcek, u většiny milých drobností naleznete postup při výrobě.

Zprávy a inspirace ze škol, neziskových organizací, veřejné správy

■ Inspirace ze základní školy Vsetín, Sychrov aneb pomůcky v praxi

Stránku jen pro zkoušení sluňákovského kufříku Zlatá nit: <http://sychrov-a-zlata-nit.sweb.cz>

Odkazy na výukové hodiny:

• **Slunce, naše počasí** - klima: <http://zssychrov2.sweb.cz/Slunce-pocasi.html>

• **Slunce, naše obživa** - Potravní řetězce, tok energie ekosystémem <http://zssychrov2.sweb.cz/slunce-retezce-sedmaci.html>

Přímý přístup je z: <http://fotoatlaspr.zs-sychrov.sweb.cz/index.HTML>

Jaroslava Ševčíková, ZŠ Vsetín, Sychrov 97

■ Příběh Yvonne Gaillyové, ekoložky a environmentalistky z Brna

"Nejsme vůbec připraveni na těžkou chvíli." Yvonna Gaillyová vybudovala Síť ekologických poraden, je ředitelkou Ekologického institutu Veronica, vyučuje na Katedře environmentálních studií FSS MU a je laureátkou Ceny Josefa Vavrouška. Sledujte její fascinující příběh. Další inspirativní osobnosti najdete na webu www.ucimesepribehy.cz

<http://www.youtube.com/watch?v=ySAlxflj6rA>

■ Infografika: Co jsme zjistili v kampani Česko mluví o vzdělávání?

Jaké mají být cíle vzdělávání? Jaké jsou hlavní teze, které vyplynuly z diskusních témat? Podívejte se na výsledky půlroční veřejné debaty na jednoduché infografice.

<http://ceskomluvi.cz/infografika-co-jsme-zjistili-v-kampani-cesko-mluvi-o-vzdelavani>

Zprávy z webových stránek a tisku, odborné články

■ Doporučujeme Vaší pozornosti:

<http://obcanskyzakonik.justice.cz/infocentrum/informacni-brozury>

■ Mezinárodní síť environmentálních právních organizací Justice&Environment zahájila průzkum veřejného povědomí o Aarhuské úmluvě a environmentálním právu EU

Prosím věnujte 2 – 5 minut svého času návštěvě online stránky výzkumu. K odpovědím budete potřebovat základní znalost angličtiny.

• Aarhus Convention: <http://www.surveymonkey.com/s/G88Q9PB>

• EU Environmental Law: <http://www.surveymonkey.com/s/GLPNP76>

Výzkum je součástí projektu zaměřeného na posilování povědomí veřejnosti ve střední Evropě o existenci Aarhuské konvence a evropského environmentálního práva, podpořeného Central European Initiative (www.cei.int)

Upozornění: 89 předních vědců z celého světa podepsalo Berlaymontskou deklaraci o endokrinních disruptorech, v níž vyjadřují znepokojení z látek schopných narušovat hormonální systém a naléhají na Evropskou unii, aby přistoupila k efektivní regulaci těchto látek. Zároveň v deklaraci upozorňují, že návrhy některých členských států na regulaci endokrinních disruptorů jsou nedostatečné. Deklaraci obdržel místopředseda Evropské komise Antonio Tajani, komisař pro zdraví a spotřebitele Tonio Borg, komisařka pro výzkum a inovace Máire Geoghegan-Quinn a komisař pro životní a rostředí Janez Potočnik.

Více informací v případě zájmu ZDE: <http://suta.blog.respekt.ihned.cz/c1-60203590-endokrinni-disruptory-desitky-vedcu-vyzyvaji-evropskou-komisi-k-akci>

■ EU omezila kvůli včelám užívání dalšího pesticidu

Evropská unie dočasně zakázala používat zemědělský prostředek na hubení hmyzu fipronil, který podle ní škodí již tak ubývajícím včelám v Evropě. Sdělila to Evropská komise, která v květnu ze stejného důvodu omezila na dva roky tři jiné pesticidy.

Opatření pro fipronil od německé firmy BASF začne platit od 31. prosince 2013. Prostředek se bude smět používat jen pro vybrané plodiny ve sklenících. V rámci EU ho podle AFP používá už jen osm zemí: ČR, Slovensko, Maďarsko, Španělsko, Belgie, Nizozemsko, Rumunsko, Bulharsko. Například Francie ho zakázala již v roce 2005.

Firma BASF odsoudila rozhodnutí EU a vyzvala komisi, aby pátrala po skutečných příčinách špatného zdraví včel a neznemožňovala zemědělcům přístup k novým technologiím.

Organizace na ochranu životního prostředí Greenpeace naopak pokládá moratorium za nedostatečné a požaduje trvalý zákaz. Jen tak lze podle mezinárodní organizace obnovit včelstva.

Také vědci z Evropského úřadu pro bezpečnost potravin (EFSA) došli k závěru, že tyto insekticidy škodí včelstvům. Výrobci pesticidů a někteří další vědci však tvrdí, že nebyla prokázána vazba mezi rychle ubývajícími včelstvy v Evropě v posledních letech a těmito chemikáliemi.

<http://ekolist.cz/cz/zpravodajstvi/zpravy/eu-omezila-kvuli-vcelam-uzivani-dalsiho-pesticidu>

■ Útočiště interiérového člověka

Život vznikl před miliardami let, lidstvo před miliony let, zemědělství před stovkami tisíc let a poslední desetiletí se lidstvo stěhuje do interiérů. To bylo základní poselství jedné z klíčových postav českého ekologického hnutí v její promluvě na smrtelné posteli, natočené před několika lety, které se stalo východiskem tohoto filmu. Plody lidské práce nám umožňují vytvářet souvislá stabilní prostředí pro naše těla, která tak mohou trávit drtivou většinu času mimo otevřenou přírodu. Jaký úběžník mají naše činnosti ve vzdálených horizontech? Není snaha o zajištění a zbavení se strachu a nejistot někdy nasměrováním k odumírání, než pokračováním života? Lze najít rovnováhu mezi péčí o zajištění prostředí, která si vytváříme, a biologicky danými potřebami života? Esej s ekoložkou Emilkou Strejčkovou, filosofem Miroslavem Petříčkem, bývalým eurokomisařem pro otázky práce Vladimírem Špidlou a dalšími.

<http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/10539148437-celnice/313294340020010-ruce-v-hlave/obsah/266804-utociste-interieroveho-cloveka>

■ V Evropě prudce klesá počet lučních motýlů

Sebastian Kantor

Populace více než poloviny hlavních druhů evropských lučních motýlů prudce klesá v důsledku jejich mizejícího životního prostředí. Informovala o tom dnes Evropská agentura pro životní prostředí (EAA), kterou citovala agentura AFP.

"Populace motýlů klesly o téměř 50 procent, což ukazuje na dramatický pokles luční biodiverzity," uvedla EAA. Ze 17 druhů motýlů sledovaných v 19 zemích v letech 1990 až 2011 se u osmi druhů počet populace zmenšil, dva zůstaly stejné a u jednoho populace vzrostla. U šesti zbylých nebylo možné trend zjistit.

Jako příčinu uvádí zpráva EAA rozšiřující se zemědělství, kde používání pesticidů a vysazování monokultur obilovin je ničivým faktorem biodiverzity. Negativní dopad má ovšem také mizení luk v horských a bažinatých oblastech, zvláště pak ve východní a jižní Evropě. Neudržované louky rychle zarůstají křovím a stromy, což vytlačuje rostliny, na nichž jsou motýli závislí.

Motýli jsou přitom ukazatele zdraví životního prostředí, v němž hrají klíčovou roli při opylování některých druhů rostlin.

Mezi 17 sledovanými druhy, na jejichž populaci se vědci zaměřili, byli jak široce rozšíření motýli, jako je soumráček rezavý (*Ochlodes sylvanus*), tak "specializované" druhy, jako je modrásek bahenní (*Phengaris nausithous*), který se vyskytuje v chladnějších oblastech včetně České republiky tam, kde se vyskytuje jeho živná rostlina krvavec toten (*Sanguisorba officinalis*).

<http://zpravy.tiscali.cz/v-evrope-prudce-klesa-pocet-lucnich-motyly-215859>

■ Hnutí DUHA: Nový adresář místních zemědělců přímo do vašeho mobilu.

Mobilní aplikaci adresáře drobných zemědělců, kteří poskytují přímý prodej zdravých potravin, spustilo Hnutí DUHA. Každý si tak nyní může kdykoli a kdekoli vyhledat svého nejbližšího farmáře. Stačí mít u sebe chytrý telefon se systémem Android a nainstalovat si naši aplikaci Adresář farmářů

(<https://play.google.com/store/apps/details?id=cz.hnutiduha.bioadresar>). Po vyhledání aktuální polohy uživatele se na mapě zobrazí všichni nejbližší prodejci nebo třeba jen ti, kteří nabízejí, co právě spotřebitel hledá.

- **Centrum pro životní prostředí a Hnutí DUHA: Šest z deseti Čechů má v těle toxický herbicid.** Ekologové a lékaři požadují snížit nadužívání nebezpečného glyfosátu. Šest z deseti testovaných obyvatel České republiky mělo v moči toxický herbicid glyfosát, známý pod obchodní značkou Roundup. Prokázaly to laboratorní analýzy, které pro národní kanceláře ekologické organizace Přátelé Země zpracovala renomovaná německá instituce [1]. České výsledky, které zajišťovalo Hnutí DUHA, jsou přitom horší než evropský průměr. Při testování v 18 evropských zemích obsahovala tuto chemikálii moč 45 % dobrovolníků.
- Poslední dobou se na webu www.priroda.cz hodně věnují **zdraví**. Můžete si zde přečíst o blahodárných účincích některých u nás většinou (až na jednu výjimku) ;ne příliš používaných koření. <http://www.priroda.cz/clanky.php?detail=2456>

Environmentální informační a komunikační servis Líska:

- **Pravidelná elektronická rozesílka**
Rozesílku tvoří převážně pozvánky na vzdělávací a osvětové akce, akce pro děti a mládež, informace o změnách v legislativě, o dění v oblasti EVVO a neziskového sektoru, o vyhlášených grantech, publikacích, pomůckách, zajímavé články i příklady dobré praxe.
V případě významné či neodkladné informace rozesíláme tzv. RYCHLÉ INFO EVVO.

Jak získat elektronickou rozesílku Líska:

Napište nám e-mail na: infoevvo@seznam.cz, telefon: 605 806 840, www.liska-evvo.cz

- **Webové stránky** www.liska-evvo.cz
- **Knihovna a videotéka.** Prodej a distribuce materiálů k EVVO.
- Publicita aktivit a organizací (tiskové zprávy, články, informační a propagační materiály)
- **Osvětové a informační kampaně.**
- V rámci síťového projektu **Rozvoj sítě environmentálních vzdělávacích, poradenských a informačních center ve Zlínském kraji** byla zpracována **elektronická mapa ekoporaden ve Zlínském kraji** <http://www.liska-evvo.cz/component/content/article/61-ekoporadnyzlinkraj>
Projekt byl spolufinancován SFŽP ČR a MŽP.
- **Krajský kalendář akcí EVVO ve Zlínském kraji**
Společná prezentace a přehled akcí je významným tradičním nástrojem pro jednání s partnery, přípravu projektů i přiblížení EVVO veřejnosti a médiím. Pozvánky a informace zasílejte na elektronickou adresu Líska: infoevvo@seznam.cz Děkujeme. Kalendář najdete na www.liska-evvo.cz

❖ V příloze dnes najdete:

- **Rozesílku č. 14-15/2013** - celý text v PDF
- Pozvánky na akce ARNIKY
- Pozvánku na rekvalifikační kurz lektora
- TZ Muzea regionu Valašsko, **Strom roku**

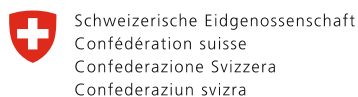

Líska - o.s. pro EVVO ve Zlínském kraji, tel: 605 806 840, infoevvo@seznam.cz, www.liska-evvo.cz

Líska najdete i na FACEBOOKU – přidejte se k našim tématům na stránkách: Líska, o.s. / Přírodní zahrada – příroda pod našimi okny / Ptáci – žijí tady s námi / Poctivě vyrobené, spravedlivě zaplacené

Rozesílku připravuje a rozesílá **Líska - občanské sdružení pro EVVO ve Zlínském kraji** s finanční podporou Zlínského kraje a s technickou podporou firmy INTERNEXT 2000, Vsetín. Distribuci pro síť Mrkvička a MRKEV a účastníky projektu „Školní program EVVO krok za krokem“ zajišťuje ALCEDO – středisko volného času Vsetín, www.alcedovsetin.cz

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

nadace
partnerství
| LIDÉ A PŘÍRODA

Informační a komunikační servis a vzdělávací programy Lísky jsou podpořeny z Programu Švýcarsko-české spolupráce. Supported by a grant from Switzerland through the Swiss Contribution to the enlarged European Union.

Pokud si nepřejete informace touto cestou dostávat, nebo u vás došlo ke změně adresy, prosím, neváhejte nás kontaktovat.